

Jätelaki uudistui – mikä ravitsemispalveluissa muuttuu?

Uusi jätelaki astui voimaan heinäkuussa 2021. Uudistunut laki pitää sisällään vain elintarvikealaa koskevat säädökset elintarvikejätteen kirjanpitovelvollisuudesta sekä käyttämättömien elintarvikkeiden luovuttamista uudelleenjakeluun. Uudessa laissa kiristettiin myös kaikkien yritysten velvoitteita lajittella entistä usempaa eri jätejakeeseen.

Elintarvikejätteen **kirjanpitovelvoite** (118 a §) sisältyy uudistuneeseen jätelakiin. Ravitsemispalveluiden on pidettävä aikajärjestyksen mukaista kirjaa toiminnassa syntyvän elintarvikejätteen määrästä. Elintarvikejätteen kirjanpito- ja tiedonantovelvollisuus astui voimaan 1.1.2022. Tiedot on säilytettävä sähköisenä tai paperisena 6 vuotta.

Kirjanpidossa on oltava seuraavat tiedot:

- Elintarvikejätteen kokonaismäärä
- Pääasialliset jätelajit, joista elintarvikejäte koostuu, sekä mahdollisuuksien mukaan niiden jätenimikkeet (ravitsemispalveluissa joko biohajoavat keittiö ja ruokalajätteet tai ruokaöljyt ja ravintorasvat)
- Mahdollisuuksien mukaan arvio jätteenä käytöstä poistetun syömäkelpoisen elintarvikkeen eli ruokahävikin kokonaismäärästä
- Jätteen vastaanottajan tunnistetiedot sekä jätteen käsittelytapa, jos jäte toimitetaan muualle käsiteltäväksi (tiedot saa jäteyhtiöltä)

Käyttämättömien elintarvikkeiden luovuttaminen uudelleenjakeluun (29 §) tarkoittaa sitä, että elintarvikealan toimijan on luovutettava käyttämättä jääneet elintarvikkeet uudelleenjakeluun ensisijaisesti ihmisravinnoksi, jos se voidaan tehdä elintarvike turvallisuutta vaarantamatta. Luovutettavan ruoan on luovutushetkellä oltava elintarvikekelpoinen. Laki koskee kaikkia elintarvikealan toimijoita, jotka toimivat alkutuotannon, valmistuksen, tarjoilun tai myynnin alalla.

Elintarvikealan toimija voi itse valita, mille taholle ja miten se käyttämättömät elintarvikkeet luovuttaa. Laki ei kuitenkaan velvoita käyttämättömien elintarvikkeiden toimittamista vastaanottajalle. Luovutettava ruoka luetaan laissa edelleen elintarvikkeeksi, eikä siis jätteeksi, jolloin sekä luovuttajan ja elintarvikkeita vastaanottavan toimijan tulee noudattaa elintarvikelain säädännön vaatimuksia.

Luovutusvelvollisuuteen poikkeuksena ovat tilanteet, joissa ruoan luovuttamisen kustannukset ovat kohtuuttomat. Toimijan on tällöin itse pystyttävä osoittamaan kustannusten kohtuuttomuus. Kohtuuttomuudesta esimerkkinä voi olla tilanne, jossa elintarvikkeiden lahjoittamisesta aiheutuvat kustannukset ylittävät selvästi luovutettujen elintarvikkeiden arvon.

Uudessa laissa kaikkien yritysten veloitteet lajitella entistä laajemmin eri jätejakeita alkoivat 1.7.2022. **Jätteiden erilliskeräysvelvoite** koskee kaikkia yrityksiä, joilla syntyy biojätettä vähintään 10 kiloa viikossa, kuitu- ja muovipakkauksia vähintään 5 kiloa viikossa tai lasi- tai metallipakkauksia 2 kiloa viikossa.

Lue lisää: [Usein kysytyjä kysymyksiä uudistuneesta jätelaista ja webinaaritalenne Jätelaki uudistuu – mitä se tarkoittaa ravintolalle?](#)